

GIBBULA'S IN DE OOSTERSCHELDE (ZEELAND)

door

R.G. Moolenbeek

Ook dit jaar organiseerde de subfakulteit Biologie van de Universiteit van Amsterdam voor de eerstejaars studenten weer een tocht naar Zeeland om hen kennis te laten maken met het mariene milieu. De ochtend wordt meestal besteed aan het maken van een transekt (om de verschillen in flora en fauna aan te tonen tussen een geëxponeerde en een rustige zijde van een dijk; ook nu weer *Patella vulgata* Linnaeus, 1758 redelijk algemeen). Het middagdeel bestaat uit een vaartocht met een oesterkotter op de Grevelingen danwel de Oosterschelde. De vaartocht met de kotter van de firma A. Cornelisse & Zn op de Oosterschelde is altijd weer een aangename ervaring vooral als het weer meezit. Diverse soorten zakpijpen (Tunicata), zeesterren, krabben en garnalen worden tezamen met diverse soorten weekdieren opgehaald met de kor. Meestal wordt er gevist op een diepte van 2-5 meter.

Vorig jaar (4 juni 1999) werd de vaartocht gehouden op de Oosterschelde en werden er naast enkele levende wulken (*Buccinum undatum* Linnaeus, 1758) levende exemplaren van de asgrauwe tolhoren *Gibbula cineraria* (Linnaeus, 1758) verzameld. In totaal trof ik toen een 6-tal levende exemplaren aan, in grootte variërend van 7-12 mm. De conclusie was toen dat de soort algemeen levend in de Oosterschelde voor moest komen. Ook dit jaar werd er weer buitengaats Yerseke (het zogenaamde Windgat) gevist. Wederom werden enkele levende wulken (*Buccinum undatum*) en één levende fuikhoren (*Nassarius cf. reticulatus* (Linnaeus, 1758) opgehaald en ook weer levende asgrauwe tolhoren (*Gibbula cineraria*), in totaal 7 exemplaren variërend in grootte van 9-14 mm. Ze waren zeker niet algemener dan in 1999, wel iets groter. Naast deze asgrauwe tolhoren werd er een drietal lege huisjes gevonden van de genavelde tolhoren (*Gibbula umbilicalis* (Da Costa, 1778)), Dood maar in redelijke conditie. Ook in mei 1996 trof ik daar al een leeg huisje van deze soort aan. De Bruyne verzamelde deze soort reeds in juni 1983 (samen met *Gibbula pennanti* (Philippi, 1846)) in de oesterputten te Yerseke (materiaal in de collectie van het ZMA). Dit alles zou erop kunnen duiden dat er ook nu nog recent materiaal uit Bretagne of Engeland is en wordt gedeponerd in de Oosterschelde. Of de genavelde tolhoren binnenkort ook aan onze Oosterschelde-fauna kan worden toegevoegd zal de komende jaren moeten blijken.

Summary

In June 1999 *Gibbula cineraria* has been found alive in the Oosterschelde. Its occurrence could be confirmed again in June 2000. A few dead specimens of *Gibbula umbilicalis* were also collected.

Literatuur

Moolenbeek, R.G. 1999. *Corbula gibba* (Olivi, 1792) en *Gibbula cineraria* (Linnaeus, 1758) levend in Zeeland. Corresp.-blad Ned. Malac. Ver., No. 309: 94-95.

Adres van de auteur:
Zoölogisch Museum Amsterdam
Afdeling Malacologie
Postbus 94766
1090 GT Amsterdam
E-mail: moolenbeek@bio.uva.nl